

سوالات درس دهم

۱. سیاست گرایش رضاخانی به آلمان چه بود و چرا از نظر انگلیس این سیاست بهترین گزینه بود و در همین زمینه چه کرد؟
۲. در فاصله دو جنگ جهانی مهم‌ترین مسائل و مشکلات دولت‌های اروپایی کدام‌ها بودند؟ نام ببرید.
۳. ضعف جامعه ملل و علل ناکامی‌های آن سازمان مهم را بنویسید.
۴. در رابطه با حکومت‌های خودکامه پس از جنگ جهانی اول:
 - الف) استالین با چه اقداماتی گروه‌های مخالف خود را از بین برد؟
 - ب) استالین با کدام برنامه‌ها تحولات و تغییرات چشم‌گیری در شوروی ایجاد کرد؟
۵. ایتالیای بعد از جنگ جهانی اول دچار چه مشکلاتی بود و موسولینی چگونه قدرت را به دست گرفت؟
۶. پادشاه وقت ایتالیا بعد از جنگ جهانی اول چرا به نخست‌وزیری موسولینی تن داد و کدام اقدامات او مردم را شیفته‌اش کرد؟
۷. درباره ظهور هیتلر در آلمان به سؤالات زیر پاسخ دهید:
 - الف) ناخشنودی آلمانی‌ها پس از جنگ جهانی اول برای چه بود؟
 - ب) هیتلر بر چه اموری تأکید داشت؟
 - ج) هیتلر برای صدراعظمی آلمان از حمایت چه گروه‌هایی برخوردار بود؟
 - د) هیتلر و نازی‌ها پس از به قدرت رسیدن برای تحقق وعده‌های خود به چه اقداماتی دست زدند؟
۸. نازی‌ها در ابعاد نظامی و در بعد روابط خارجی چه کردند؟ هر کدام را جداگانه بنویسید.
۹. اولاً انقلاب میجی چه تحولاتی در ژاپن ایجاد کرد؟ ثانیاً ژاپن در جنگ جهانی اول و فاصله بین دو جنگ جهانی چگونه به سوی توسعه‌طلبی نظامی سوق داده شد؟
۱۰. بن بست جنگ با انگلستان هیتلر را به چه برنامه دیگری واداشت و او در این مورد چه کرد؟

۱۱. کدام اقدامات روس‌ها ارتش هیتلر را از حالت تهاجمی به موضع دفاعی مجبور کرد؟
۱۲. اولاً با ورود آمریکا به جنگ جهانی دوم چه تغییراتی در جبهه جنگ رخ داد؟ ثانیاً اقدامات متفقین و شکست نازی‌ها جنگ را چگونه به پایان رساند؟
۱۳. آثار و نتایج جنگ جهانی دوم را بنویسید.
۱۴. درحالی که ایران اعلان بی‌طرفی کرده بود روابط او با آلمانی‌ها چگونه بود و علت اعتراض رضاشاه چه بود؟
۱۵. در پی هجوم ارتش نازی‌ها به شوروی: الف) کدام مسائل برای شوروی و انگلستان اهمیت داشت؟ ب) علل اشغال ایران توسط متفقین را بنویسید.
۱۶. بر پایه توافق سران متفقین اروپا چگونه تقسیم شد و نیز پس از کنفرانس سان‌فرانسیسکو متفقین در چه مواردی به توافق رسیدند؟
۱۷. در رابطه با جنبش‌های استقلال‌طلبانه پس از جنگ جهانی دوم درباره هرکدام از موارد زیر کوتاه بنویسید.
- الف) هندوستان: ب) جنوب شرقی آسیا و آفریقا: ج) الجزایر:
۱۸. پس از جنگ جهانی دوم مهم‌ترین نگرانی کشورهای اسلامی چه بود؟ مراحل شکل‌گیری رژیم اشغالگر قدس را کوتاه بیان کنید.

پاسخ سوالات درس دهم

س-۱ این سوال در کتاب جدید حذف شده است.

س-۲ مهمترین مسائل و مشکلات عبارت بودند از «صلح ناپایدار-ناخشنودی از قرارداد ورسای-ضعف جامعه ملل-بحران اقتصادی-ظهور حکومت های خودکامه و تک حزبی».

س-۳

۳-۱: جامعه ملل برای حل و فصل اختلافات کشورها و جلوگیری از دشمنی و جنگ به وجود آمده بود اما از قدرت کافی برای تحقق این هدف برخوردار نبود و تصمیماتش ضمانت اجرایی نداشت.

۳-۲: عدم حضور برخی کشورهای بزرگ و موثر چون آمریکا و شوروی اعتبار چندانی نداشت. به خصوص آمریکا که خود پیشنهاد تاسیس جامعه ملل را داده بود به عضویت در نیامد. و شوروی هم بنابر مشکلات داخلی عضویت نداشت و خروج آلمان و ژاپن که عضو جامعه ملل بودند به بی اعتباری آن افزوده شد.

۳-۳: جام ملل در مقابل تهاجم برخی کشورها به ممالک دیگر اقدام لازمی به عمل نیاورد. مثلاً در حمله ایتالیا به اتیوپی (حبشه) و اشغال نظامی آن کشور اقدام بازدارنده‌ای انجام نداد.

س-۴

۴-۱ الف: او در قدم اول تروتسکی رقیب قدرتمند خود را از راه برداشت. عده زیادی از بلشویک های قدیمی- اندیشمندان افسران-اعضای موثر در حزب کمونیست شوروی-دیپلمات ها را بیا به مرگ محکوم کرد یا به اردوگاه های کار اجباری به سیبری تبعید کرد.

۴-۲ ب: با اجرای برنامه های مختلف اقتصادی-فرهنگی تحولی چشمگیر ایجاد کرد از جمله اشتراکی کردن مزارع کشاورزی و صنعتی کردن سریع کشور و تولید کالاهای سرمایه ای به ویژه تسلیحاتی و نظامی برای اجرای این برنامه ها همه موانع و مخالفت ها با اعمال زور و قدرت از بین برد.

س-۵

۵-۱: با مشکلات مختلفی چون تورم-بیکاری-اعتصابات-ناآرامی های کارگری و... روبرو بود.

۲-۵: چون حکومت پادشاهی مشروطه نمی‌توان از مشکلات را حل و فصل کند و روزنامه نگار و سیاستمداری به نام «بنیتو موسولینی» چه رهبری حزب فاشیست را داشت از فرصت استفاده کرد و حکومت را به دست گرفت. و در انتخاباتی که با اعراب و تقلب برگزار شده بود به پیروزی رسید و پادشاه ایتالیا را به نخست وزیری منصوب کرد. او با یکپارچه کردن حکومت خود را «دوچه» رهبر نامید.

س-۶

۱-۶: چون پادشاهی مشروطه ایتالیا توان تصمیم‌گیری نداشت و فاشیست‌ها و نظامیان تمامی ارکان کشور را به دست گرفته بودند برای پادشاه چاره‌ای جز انتخاب موسولینی به نخست‌وزیری نداشت.

۲-۶: موسولینی تا حدودی به وعده‌های خود چون بیکاری و تورم و اعتصابات پایان داده بود مردم شیفته او شدند. البته باید توجه داشت که موسیقی نی با اتحاد با آلمان هیتلری و بعد تشکیل دول محور با ژاپن آن شیفتگی را از دست داد.

س-۷

۷: الف: بسیاری از آلمانی‌ها از حکومت جمهوری به سبب امضای پیمان تحقیرآمیز ورسای و گسترش رکود و بیکاری خشنود نبودند

ب: بر لغو پیمان ورسای و تجدید غرور و اقتدار ملی تاکید می‌کرد

ج: باحمایت صاحبان صنایع-اشراف زمین دار و افسران و نظامی‌ها

د: به دست گرفتن زمام امور کشور-لغو یک طرفه پیمان ورسای.ساخت شبکه های وسیع جاده‌ای و راه‌آهن راه‌اندازی کارخانه‌های بزرگ و صنایع تسلیحاتی و نظامی

س-۸

۱-۸: در باد نظامی به سرعت ارتش و تشکیلات نظامی را گسترش داد و کشور را به فناوری جنگی مجهز کرد

۲-۸: هیتلر با بستن قراردادهای دو جانبه و چند جانبه با برخی از کشورها برنامه‌های سر حدی و مرزی و سرزمینی خود را پیش برد.

نکته: او او معتقد بود که آلمانی ها برای به دست آوردن فضای حیاتی باید سرزمین هایی از اروپا را فتح کنند.

س-۹

۹-۱: تحولات سیاسی - اقتصادی و فرهنگی که از نیمه دوم قرن نوزدهم شروع شده بود ژاپن را در اوایل قرن بیستم به کشور نیرومند تبدیل کرد و همین امر سبب شد که ژاپن در سیاست خارجی به ویژه با همسایگان تهاجمی برخورد کند

۹-۲: ژاپن در جنگ بین المللی اول به اتفاق مثلث پیوست (متفقین) و به خاطر دوری از صحنه جنگ های اروپایی اقتصادش پس از جنگ شکوفا ماند.

۹-۳: در فاصله دو جنگ جهانی نظامیان هدایت سیاست های داخلی و خارجی را به عهده داشتند. همین امر و نیز پیشرفت های صنعتی و تسلیحاتی ژاپن را به سوی توسعه طلبی نظامی سوق داد

س-۱۰

۱۰-۱: بن بست در جبهه غرب (با انگلستان) هیتلر را واداشت تا جبهه دیگری را در شرق بگشاید. از این رو ارتش نازی ها با نادیده گرفتن پیمان عدم تجاوز (۱۹۳۹) با شوروی برق آسا به خاک آن کشور حمله بود.

۱۰-۲: روسیه شوروی در اثر حمله آلمانی ها ضربات و تلفات سنگینی را متحمل شدند. آلمانی ها تا نزدیکیهای مسکو پیش رفتند اما روسها به خود آمدند و در برابر آلمانی ها مقاومت کردند و از پیشرویهای آنها جلوگیری کردند.

س-۱۱

۱۱: شوروی ها با بهره گیری از سرمای زودرس زمستانی و کمک های تسلیحاتی انگلیس و آمریکا که از طریق ایران و آن می رسید پیشروی آلمانی ها را متوقف کردند و شوروی ها حملات متقابل خود را شروع کردند. همین حرکات روسها و ایستادگی نظامیان روسی ارتش هیتلر را از حالت تهاجمی به موضع دفاعی کشاند.

س-۱۲

۱-۱۲: با ورود آمریکایی‌ها به جنگ جبهه قدرتمندی در مقابل دول محور شکل گرفت.

۲-۱۲: در اقیانوس آرام و جنوب شرقی آسیا نیروهای آمریکایی در چندین نبرد مهم ژاپنی‌ها را شکست دادند و متفقین در اروپا مناطق متصرفی آلمان را آزاد کردند و ایتالیا را به زانو درآوردند.

۳-۱۲: در سال ۱۹۴۳ کشورهای شرق اروپا از نیروهای دولم هور پاکسازی شد و نقش نظامیان روسیه شوروی در این زمینه چشمگیر بود. یک سال بعد نیروهای متفقین در خاک فرانسه پیاده شدند و آن کشور را آزاد ساختند و سپس وارد خاک آلمان شدند و با تصرف شهر برلین جنگ در اروپا پایان یافت ارتش روسیه شوروی بخش شرقی آلمان و نیروهای آمریکایی و انگلیسی قسمت غربی آلمان را اشغال کردند.

۴-۱۲: در حالی که آلمان تسلیم شده بود ژاپن هنوز مقاومت می‌کرد. سرانجام هواپیماهای آمریکایی شهرهای هیروشیما و ناکازاکی را با دو بمب اتمی ویران کردند به دنبال همین امر ژاپن تسلیم شد و جنگ جهانی دوم پایان یافت (اوت ۱۹۴۵)

س-۱۳

۱۳: از یکسو جنگ جهانی دوم مهلک‌ترین و مخرب‌ترین رویداد تاریخ بشر است در حدود ۴۰ تا ۵۰ میلیون انسان کشته شدند و از سوی دیگر بیماری‌های مسری-اختلال روحی و روانی و... از مصیبت‌های جنگ بود.

س-۱۴

۱-۱۴: در آن زمان کشور ایران و روابط گسترده‌ای با آلمان داشت و تعدادی کارشناسان و تکنسین آلمانی در ایران مشغول به کار بودند.

۲-۱۴: تلاش‌های متفقین به خصوص انگلیس برای جلوگیری از داد و ستد با آلمان به جایی نرسید. همین امر اعتراض رضاشاه را برانگیز و ایران مجبور شد از طریق شوروی با آلمان به تجارت ادامه دهد اما پس از حمله آلمان به روسیه این راه نیز بسته شد.

س-۱۵:

۱-۱۵: الف: حفاظت منابع نفتی باکو در آذربایجان برای روسیه شوروی و منابع نفتی جنوب ایران برای انگلستان اهمیت حیاتی داشت. خاک ایران مناسب ترین مسیر برای رساندن کمک های تسلیحاتی و تدارکاتی به نیروهای شوروی بود.

۲-۱۵: در حالی که ارتش آلمان در خاک شوروی به سوی مرزهای ایران پیش می رفت. خطر دستیابی آلمان به مراکز نفتی دولت های روسیه و انگلیس را بر آن داشت که خواهان اخراج آلمانی های مقیم ایران شوند. چون حکومت رضاشاه نسبت به درخواست آنان بی توجهی نشان داد. نیروهای شوروی و انگلستان در روز سوم شهریور ۱۳۲۰ از شمال و جنوب کشور ایران را اشغال نظامی کردند.

س-۱۶:

۱-۱۶: بلافاصله پس از پایان جنگ جهانی دوم بر پایه توافق قبلی شوروی ها تسلط سیاسی و نظامی خود را به صورت گسترده ای در اروپای شرقی اعمال کرد و آلمان عملاً به بخش تقسیم شد.

۲-۱۶: آمریکا و انگلیس و سایر کشورهای عضو دول متفق نیمه غربی آن کشور را تحت سلطه خویش درآوردند.

۳-۱۶: طبق تصمیمات سران متفقین و با حضور ۵۰ کشور در شهر سانفرانسیسکو گرد هم آمدند و با تأسیس سازمان ملل متحد برای حفظ صلح بین المللی و همکاری های جهانی به توافق رسیدند.

س-۱۷:

۱-۱۷: الف: هندوستان. در هندوستان حزب کنگره ملی به رهبری مهاتما گاندی خواهان استقلال کامل کشور از انگلستان شدند و انگلستان خسته و فرسوده از دو جنگ به ناچار با استقلال کامل هند موافقت کرد (۱۹۴۷-م)

۲-۱۷: ب: جنبش های استقلال طلبانه در جنوب شرقی آسیا و قاره آفریقا عمداً به صورت مسالمت آمیز به وقوع پیوست و در ظرف ۱۰ سال بیش از ۳۰ کشور مستقل آسیایی و آفریقایی از مستعمرات اروپایی سر بر آوردند.

۳-۱۷: ج: در الجزایر دولت فرانسه تلاش کرد که با استفاده از نیروهای نظامی جنبش استقلال طلبانه الجزایر را سرکوب کند اما ادامه مبارزات سخت و مقاومت مردم الجزایر بر دولت استعمارگر فرانسه پیروز شدند (۱۹۶۲-م)

س-۱۸

۱-۱۸: اشغال کشور مسلمان فلسطین و تأسیس رژیم غاصب اسرائیل یکی از مسائل مهم منطقه و نگرانی جهان اسلام در سده بیستم بود

۲-۱۸: مهاجرت گروه کوچکی از یهودیان در سال ۱۸۸۰-م شروع شد. انگلستان با صدور اعلامیه بالفور وزیر امور خارجه وقت انگلیس نظر خود را به ایجاد سرزمین یهودی در فلسطین اعلام کرد.

۳-۱۸: چون فلسطین تحت قیومیت انگلیس بود. پس از جنگ جهانی اول گروه های بیشتری از یهودیان به سرزمین فلسطین مهاجرت کردند و پس از جنگ جهانی دوم هنگامی که سازمان ملل متحد پیشنهاد تقسیم سرزمین فلسطین به دو کشور عربی و یهودی تصویب کرد دولت صهیونیستی اسرائیل در سال ۱۹۴۸-م شکل گرفت.